

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, December 7-dikén 1821.

Joniai Szigetek.

A' Korfui Ujságlevelokban Okt. 27-dikén illy Akta találtatott a' Cerigo szigetén előfordúlt (egy alább is megemlített-dő) történetekről: —

„Minekutánna a' Senátus, néhány gonoszok által a' Cerigo szigetén elkövetett rút cselekedetre nézve, ő Excellenciájának az (Ánglus) Lord Fő Biztosnak kívánsága szerint rendkívülválgyűléstartásra össze gyülekezett volna, olly czéllal, hogy azon dolgok felett tanácskozzék, a' mellyek ezen sziget lakosainak csendességét, karakterét, hírénevét, 's az idegen Státusok eránt való állapotját nagyon veszedelmezethetnék — arra nézve, hogy az illy gonoszságok' elejébe jövendőre nézve gát tétethessék, szükségesnek találta a' Senatus az alább előfordúlt Határozás (*) által Cerigo szigetét a' Martialis Törvény alá vetni 's azon iparkodni, hogy egy illy rettentő bűnnek istentelen gerjesztőji, okozóji, éppen azon keménységgel megbüntettesse nek, a' mellyet az illy környüállások és esetek megkívánnak: —

(*) „Corfu, Oktober' 20-dikán 1821. Senatusi Határozás. —

„Minthogy a' Cerigói Residens által a' hónap' 12-dikén tétetett, 's ő Excellenciája a' Lord Fő Biztos által a' Senatus' elejébe küldetett tudósításból kilátszik, az, hogy Cerigo szigetén Cavanna nevű

falunak lakosai által nagyon rút, rettentő és terhesítő környüállásoktól követődött bűn követtetett-el, kik, néhány Mainotokkal (Török Országilakosokkal) való összebeszélés után, kiknek azt ígérték vala, hogy őket a' magok Törvényes Országlószékjek ellen segíteni fogják, 41 Törököt, kik a' szigetnek ezen részére kiszállottak vala, álnokul a' sziget' belső részére csaltak vala, legkegyetlenebb 's legembertelenebb módon meggyilkoltak, a' midőn az élöket a' holtakkal összekötözvén 's őket szörnyű nagy kövekkel megterhelvén, illy állapotban a' tengerbe hányták. — 's minthogy az is világos továbbá, hogy, midőn a' Helybeli Kormánysszék az említett Cavanna nevű faluba Polgári Biztosokat küldött volna, olly utasítással, hogy azon Személyeket, a' kik ezen ündorító cselekedeteknek elkövetése által magokat bűnösökké tettek, fogságra tegyék, ők ezen Polgári Tiszteknek, a' magok kötelességeiknek tellyesítésében ellent állottak, a' melly történetek után a' feljebb említett Residens a' Helybeli Kormánysszékkal egygyetértve meghatározta, hogy a' Martialis Törvényt, az Aprilis' 5-dik napján 1821-ben készült Bill szerint, a' többször említett faluban proklamáltassa; —

„Meghatároztatik, a' mi következik
„1) A' Constitúziós Helybeli Tisztek által a' feljebb említett Bill' ereje szerint kihirdettetett Martialis Törvény helybehagyattatik, 's az egész Cerigo szigetére 's minden hozzátartozókra kiterjesztetik.

„2) Az említett Kihirdetésnek napjától fogva szánálván, minden Polári Helybelt Tisztikarok vissza térni kötelezettek a' magok hivatalos foglalatosságai-
 knak folytatására.

„3) Ö Excellentiája a' Lord Fő Biztos kérettenik a' Senatus által, hogy ezen környülállásokra nézvé minden büntetési és előrevigyázási eszközöket elévételtes-
 sen, mellyeket a' maga' bölcsessége szerént ezen eléfordúlt történetekre nézve szükségese-
 nek lenni gondol.

„4) Ezen Határozás nyomtattassék ki, s azon Tisztikarokhoz, mellyeket illet, végrehajtás végett küldetessék-e! —“

„Theotoky. — Sidney Osborne,
 Titoknok.

Helybehagyta: Maitland, Lord Fő Biztos s t.

Török Birodalom.

Nem régen emlékeztünk vala a' Lepantói öbölben Galaxidi mellett eléfordúlt történetekről. Most ezekről ekképpen írnak bővebben: —“

„A' Török hajós sereg September' 19-dikén Patrasnál megjelenván, s ott vasmaeskákon megállapodván, a' Fő vezér azonnal kiment a' Paschához, s velle az Insurgenseknek ezen vidékekről lejendő elbergettetéseik eránt megegygyezett. September' 21-dikén, öt Briggek, mellyek az Egyiptomi hajós Osztálytól valók voltak, Patras mellől elevezvén, a' Lepantói öbölbe vették evezéseket. a' hol Calamucdartinál vasmaeskájikat kihányták. Egy fegyveres sereg ugyan oda a' szározon indúlt útnak. Ezen seregek Albaniaiak és Egyiptomiak voltak, mellyekkel a' Patra-
 si Pascha az Umblói hegyre, hova a' Görögök három ágyukkal állottak vala ki, reá ütött. A' tüzeles elemtén nagyon hevesen folyt. A' Görögök azonban nem sokáig állhattak ellen, s a' Törökök az ő ágyujihat elnyervén, azokat Patrasba vitték. Ismail Bei azonközben az Albaniai seregnek egy osztályával az Umblói hegyen által nyomakodott, s egy azon találtató klastromot elfoglalván, abban magát megerősítette. Hadi és eleségi készületet is sokat talált ezen klastromban. Sept. 29-dikén ugyancsak az Egyiptomi hajós seregnek 24 hajókból álló osztályja Galaxidihez evezvén, fegyveres serget is vitt oda. Hasonlóképpen ugyan oda vette evezését a' Patraasi Pascha is számos apró szállító hajókkal, a' mellyeken nagy számú, különbkülömb Európai nemzetekből való hajós legények is találtattak. Hasonlóképpen ugyan oda vette evezését Oktober' 1. sö napján estve a' Salonai Ismail Bei is négy hajókkal, mellyeken 800 emberekből álló sereg találtatott. Utóbb, Okt. 3-dikán, a' főbb erő is oda vette evezését, a' melly 4 linea-hajókból, 14 fregátokból s 5 Briggekből állott. Ezek a' Papas nevű fok felé tartottak. Mind ezek a' mozdulások tehát nyilván mutatták, hogy ezen Török tengeri erő a' Galaxidi mellett öszszesereglett Görög hajókra akar rájok csapni. A' minthogy Okt. 5-dikén már mag is érkezett volt a' hír Zante szigetére, hogy a' Törökök, kevés órákig tartott csatázás után, a' Görögöket, minekutánna ezek a' Török hajókat, gyujtó hajók által meggyujtani és semmivé tenni, sikeresenül iparkodtak volna, megverték, s hatvan hajójikat, mellyek közt több Briggek s még nagyobbak is találtattak, részint semmivé tették, részint elfogták. A' tengeri győzelem után a' Török fegyveres seregek, az Ismail Bei vezérlete alatt, a' hajókon levő ágyuknak oltalma

alatt, Galaxidihez a' szárazra kiszállottak, 's a' városra reá ütöttek, a' melyet nagyon gyenge ellentállás után elfoglalván, azt kevés órák alatt hamuvá égették. Azon lakosok, kik a' tüzből és kardoktól megmenekedhettek, a' hegyekre szaladtak ki 's ott tévelygenek. — A' Patrasi Pascha' seregei sok nyereséggel tértek vissza tanyájokba. Az itt nyert Görög hajók azok, mellyekkel a' Török hajós sereg, a' Dardanellákhoz győzedelmesen vissza érkezett.

Azon Zantei történetekről, mellyekről a' Londoni Ujságokból már hasonlóképpen emlékeztünk régebben, mosteképpen írunk az újabb tudósításokban, egyenesen Zantéból Oktob. 15-dikén: — „A' Lepantói öbölből, a' feljebb említett tengeri csatázásokról vissza felé evező Török hajók között egy Brigg, mellyet a' Török vezér vigyázatra Zante' déli partjai felé kiküldött vala, Okt. 9-dikén nap' feljőtekor egy Görög hajós-osztállyal találkozáván, négy Görög hajók a' Török Brigget körül vettek, 's nagyon heves verekedést folytattak véle, a' melly valami hat órát tartott. A' Török hajós-sereg azonközben a' nagy ágyuzást hallván a' Kapudana-Béi vezérése alatt a' veszedelemben lévő Briggnak segítségére jött, hanem a' Görögök az ő közelgetését eszékbe vévén, őtet be nem várják, hanem a' csatázó helyet oda hagyván eltávoztak. A' Török Brigg azonközben a' nagy szélvész által ide 's tova hanyattatván, Zante' déli partjához csapattatott 's ott megfeneklett. A' Zantei lakosok a' hajónak szerencsétlen történetét eszékbe vévén, felfegyverkezve oda siettek, 's a' Törökök ellen való nagy gyűlölség által lelkesítettvén, a' hajónak nekí estek, azt felgyújtották, 's a' rajta lévő embereket öszszევagdalták. Ekkor a' Zante szí-

getén lévő Ánglus Kommandáns, megértvén, hogy mi történt a' szerencsétlen Törökökkel, 12 emberekből álló őrző csoportot küldött-el a' neutralitásnak fenntartására, a' melly csoportnak Ánglus vezére minden szépszerént való eszközök által próbálta a' Zantei népet a' csendeségre 's rendre vissza téríteni, de a' melly, a' helyett hogy engedelmeskedett volna, annyira elvetemedett, hogy az őrizetre oda küldetett csapatot reátüzeléssel fogadta, melly által néhány emberek megöltetettek 's többek megsebesítettek. — Ezen történet arra indította a' Zante' lévő Ánglus Tisztikarokat, hogy a' Martzialis Törvényt ezen szigetnek lakosai között proklamáltassák.

Nagy Britannia és Irlandia.

Az Irlandia' déli részein folyó nyughatatlanokodások, a' Nov. 21-dikén költ Londoni Ujságlevelék szerént még mind jobban jobban nevedtek. A' Lord-Lieutenant két Proklamációt hirdettetett ki az eránt, hogy a' támodásban foglalatoshodó tartományokban a' katonaság szaporittassék. A' Limericki Grófságba, a' melly legkissebb és csak 50 négyszeg mértföldekből 's 198,160 lakosokból áll, már 2—3 ezer emberekből álló fegyveres nép mentbe, de még eddig ez sem állhatott ellene az éjjeli elvetemedéseknek, 's a' házakhoz való berontásoknak. A' Dublini Journal Nov. 16-dikán nagyon megrettentette vala a' lakosokat, azt írván, hogy a' következő napon egész massával való felkelést fognának tenni az Insurgensek, a' melly ugyan szerencsére nem történt meg. A' Corki Grófságban lévő Malloy nevű népes ferdő-helybeli gazdag polgárok, feles summát tettek össze az ott lévő nemzeti katonaságnak buzdítására, azért, hogy

éjjel napon fegyverben álljanak és vigyázzanak, 's magok a' legelékelőbb polgárok beiratták neveiket a' Politziai tisztek közzé. Az Országúton éjjel nappal járnak fel 's alá az örálló csoportok. Mal-lowba megérkezett Generális Aylmer 's Corkból fegyveres sergeket is vártak oda.

Spanyol Ország.

A' Madridból Párisba érkezett tudósítások szerint Infáns Ferencz Lajos Ferdinand, Kadixsi Herczeg, a' Király' második testvéröcsének Don Franz-de-Paulának és Charlotta Ludovikának a' Berry Herczeg' Özvegye' testvéreinek (a' Nápolyi Koronaörökös Princz' leányának) 1820-ban Május' 6-dikán született fija, a' közelebb lefolyt Nov. 15-dik napján, Escorialban meghalt, mellyszomorú történetről a' tengeri Minister, ki ekkor éppen ott a' Királyi Udvarnál volt, a' Cortesek' gyűlését tisztiképpen tudósította.

Egy Madridi tudósításban Nov. 13-dikáról ezek találtatnak: — „Itt minden napokat valamely botránkozató cselekedet által bélyegeznek a' revolúziós emberek. E' hónap' 10-dikén reggeli 9 órakor az Aranykút' klubja előtt öszecsoportozások történtek, ezek prozessióval az utcákon le 's fel jártak, 's Szabadsági és Riegó' tiszteletére készült énekeket énekeltek, 's minekutánna útjokban a' számjok meglehetősen megnevekedett volna a' Zelenque nevű piacon karikába állván, néhányan felkiáltottak, hogy Kadixsi barátjaik' példaadása szerint ök is csináljanak a' utadafét az Universalnak egy árkusával, mellyet, egyszersmind a' Traga-la-perróra reá kezdvén, 's azt kiáltozván, hogy: „le a' Ministerekkel! Éljen Riegó!“ — azonnal végre is hajtottak. Némellyek még ezt is kiáltották:

„Éljen Riegó Császár!“ Az egész város nagy félelemben vala. A' csendességszerető lakosok ajtajikat bezárták; a' dühöködők' fanatikuskodása óránként nevedett, 's undok cselekedetektől lehetett tartani — hanem több felőlről érkezvén fegyveres vigyázó csoportok, ezek által a' lármázók széllyel kergettettek 's a' csendesség egyéb eránt helyre állott, csak a' főbb lázszatók vettek-be néhány házakba magokat, a' hol kérelmet készítettek a' Cortesekhez az eránt, hogy a' Ministerek tétetessenek-le. Nem ök nélkül lehetett félni, hogy ezen látma a' következett napon is meg fogna újittatni: de csakugyan nem érezték magokat a' lármázók oilly erővel lenni, hogy a' Tisztikarok által a' csendességnek fenntartatására kiállított fegyveres erőnek ellene állhassanak, melyre, nézve ezen estve tellyes csendességben maradtak mindenek. Nem így történt a' dolog 12-dikben estve, a' midőn valami száz lázszatók a' Nap' kapujához tolahodván, ismét így kiáltoztak: „Le a' Ministerekkel! Éljen Riegó!“ A' strázsán álló Tiszt megintette a' lármázókat, hogy oszoljanak széllyel, külömben reájok lövet, hanem eleintén nem volt foganatos a' fenyegetődzése, 's az Ujságegetés itt is véghez ment: hanem midőn ennek végfele a' lármázók' sergéb-1 valaki a' strázsákra reá lött volna, ezek ekkor a' Tiszt parancsolatjára a' lármázókat körül vették 's közülök 32-töt fogságra vittek. Egy Oberslieutenánt is talátatik között, a' ki polgári ruhába lévén öltözködve, a' lármázókat kommandirozta. Azt beszéllik, hogy két vagy három embereket, a' kik mikor Madridban valami efféle támódás volt, mindenkor fő személyeket jádztotak a' népnek lázszátásában, példásan meg akarnak büntetni. Egy szóval a' fő város most oillyan, mint ha az ellenség

ostromlani; a' strázsacsoportok megvagy-
nak kettőzötve; a' Militzia és a' regulá-
ris őrző sereg szünetlenül fegyveresen ál-
lanak; a' Polgári Kormányzó gyakran
tanácskozik most a' Fő Kapitánnyal majd
a' Municipális tisztekkel. Escorialba, hol
a' Királyi familia van, gyakran küldet-
nek ki követségek. Granadába, Malagába
's más városokba is sürgető tudósításokat
küldöttek a' nyughatatlankodók, megh-
ván őket, hogy ezek is olly tudósítaso-
kat küldjenek Madridba, mint a' Sevilla
's Kadiks beliek küldtek, különben a'
szabadság' és haza' ellenségeinek fognak
tartatni. —

„Saragossában ismét felemelték fe-
jeiket a' Riegó barátjai; 10-dikben este
ismét illy kiáltozással jártak le 's fel az
uczákon a' tolongók: „Éljen Riegó! hal-
jon-meg Moreda!“

A Journal-de-Paris ekképpen szoll: —
„A' Madridból Nov 12-dikén indult tudósítá-
sok szerint Kadiks úgy nyilatkoztatta-
ki magát, hogy nem tart a' jelenvaló Systemával;
a' város és a' híd, mellyen oda be-
mennek úgy erőssítettnek, mint ha az ellen-
ség a' kapu előtt állna. Egész Andalusia-
ban nagy mozgás van; nagy történet-
hez készülni látszanak mindenek. A' fi-
nanzia olly rossz lábakon áll, hogy már
rosszszabakon nem lehet. Hat hónapoktól
fogva semmi tisztviselő, még Minister se'
kapott fizetést. A' közönséges kasszában
nincs több 1000 vagy 1200 Piastereknél,
a' melly alig elég a' Madridi őrzőseregnek
néhány napokig való fizettetésére.

Barcellonában még 70—80-ra telik
napjában a' halottak' száma. Eleintén leg-
inkább a' legjobb korú és erejű embere-
ket lepte-meg a' Sarga-hideg; most már
nagyobbadon az aszszonyokat, gyerme-
keket 's öreg embereket bántja. Egy Án-
glus illy eszközzel való életét jóval a'

Londoni levelekben a' Sárgahideg ellen
— 1) Ha valamelly városban jelenteni
kezd magát ezen nyavalya, az uczákon
és piacokon nagy tüzeket kell csinálni 's
puskaport is kell belé bányjni — 2) Az
emberek egész testjeken viaszkas tafotá-
ból készült ruhát hordozzanak, még pedig
úgy, hogy az, füleiket és fejeket is egész-
szen betakarja; alorcztát is tegyenek áb-
rázatjokra mikor kimennek házaikból, 's
az alorcztát jól fokhagymázzák-meg; e'
mellett napjában igyanak öt hat jó pohár
Maderai bort, de elegyítsék-meg China-
porral — 3) Ha valaki eszébe veszi, hogy
a' Sárga-hideget elkapta, azonnal vegyen-
be egy pohár citromlevet, kezeit és lá-
bait pedig mind addig dörgöltesse körözs-
bogárral, míg hojagok nem támodnak raj-
ta 's víz nem folyik belőlök. Teste' al-
kattatásának erejéhez képeest Bordeauxi
bort is igyék, megmelegítve, 8, 9 vagy
10 pohárral. Egy ennyi citromlevet is
elégyítsen belé. Ezek arravalók, hogy
szüntelen izzadjon, míg meg nem gyó-
gyul.

Sevillából így irt Nov. 3-dikán
az Impartial nevű Ujságnak kiadójihoz
egy magános levelezőjük: —“

„Uraim! Képzelem, hogy nem ijed-
nek-meg az Urak, ha értéssekre adom,
hogy Ujságjoknak 42-dik számú darabját,
itt a' Franciskánusok piacznán megégették,
nem Hobér' keze által ugyan, minthogy
ezt meg nem találták, hanem egy tisztvi-
selőnek kezei által, a' ki Amérikába ren-
deltetett vala, de a' kit azért, hogy maga
oda el menni nem akart, Madridból elker-
gettek vala. Eppen illy kevés nyughatat-
lanságot fog az Uraknak okozni azon írás-
nak szemlélése, mellyet itt tegnap néhány
Tisztikarok az Országlószékhez készítettek
's t. Ezek mind azon embereknek esme-
retes taktikájik, a' kik mindenkor az ár-

taflan és türelmes népnek nevében beszellnek, s azokat ezen Firma által takarják, a' mellyekről azonközben már az uczákon és kávéházakban is nyilvánosságosan beszellenek. Minthogy az állapot naponként kritikussodik, ehez képest napról napra nyilvánosságosabban szükség beszellniük is, azért, hogy végezetre az emberek' szemei kinyiljanak, s azon megfogó urkokat, mellyek által egy kised rész a' nemzetnek felettébb sokkal nagyobb részét, melly a' feneketlen örvénynek már éppen a' szélénél szunnyadozik, meglephessék s megfoghassák. A' csendességet szerető embereknek szerencsétlenségekre, ez a' fakziósus de felettébb munkás, olly kevés számú rész, hogy a' Spanyol nemzetnek három per Cent részét is alig teszi, két ostrom-bástyákhöz támoszkodik, a' mellyek a' magok tulajdonságaikhoz képest nagyon erősek. Az elsőt ezen ostrom-bástyák között, teszik a' gonosz természetű titkos Egyesületek, a' mellyeknek, Comunerós, Carbonari, Calderari, Színes Kömivesek (Colorati Murarii) a' nevek, s a' mellyeknek célzása abban áll: hogy a' mi becsületes mezei gazda és szorgalmatoskodó embereinket demoralizálják; az ő második ostrombástyájakat azok a' sok ifjú tiszték formálják, kik a' las-Cabezas-de-S. Juannál s más helyeken szerzett dicsőség által megvakítottván, az említett Egyesületeknek zászlójára megesküdtek, és a' kik azoknak a' nagy és felettébb büns dicsőségsgomjuzó embereknek munkálódó eszközeikül szolgálnak, kik a' Comunerósoknak, Carbonáriknak s egyéb efféléknek vezérlőik lévén, Madridban tartózkodnak, s onnét mind azokat a' mesterséges mozgásokat kormányozzák, mellyek a' tartományokban most itt majd amott történnek. Világos dolog,

hogy egygyenként széllyel-lakó és védelem nélkül lévő polgárok, kiknek ugyan se' céljok se' plánumjok nincsen, ámbár az ő számjok sokkal nagyobb, csakugyan még sem állhatnak ellent eme mesterséges és számos tologásoknak, mellyek az ő szemeik előtt naponként eléfordúlnak, s a' mellyeknek szemlélésére ők magok is össze szaladnak, hogy azokra bámszédjanak, éppen mint az innepi processiókra is össze futni szokott a' sokaság, hogy azon szép muzsikát halgassa, melly azokat kíséri. En röviden leírom néktek, Uraim, azt a' tegnapi zsinatot, mellyel a' feljebb említett Irás az Ország-lószekhez készítettett: de előre a' dolognak tulajdonképpen való származását magyarázom meg. Uraságtok tudják azt, hogy most nállunk a' Respublikáról való ideá kapott nagy erőre, minthogy közzülök éppen a' legfennebb-repdesők a' Francia Revolúciónak legszülisebb követőjök, annyi különbséggel, a' mennyi egy eredeti festés és egy caricatúra között szokott lenni. Ezen urak most minden tartományainkat különkülön akarják emancipálni, ez által reméltvén, hogy célzásokat legbizonyosabban elérhetik. Igaz, hogy a' Constitúciónak megsértetése által, a' melly ezen Cathegóriákról: Serviis, Liberalis, Afráncesados, Merschlett, Exaltatus (fennrepdeső), semmit se' tud, s minden hivatalokat, csak ezen egy feltétel alatt, hogy a' betetendő, Státus' polgárja legyen, a' Királynak, a' Ministereknek, a' Státustanácsnak választásokra bíz: hanem minthogy a' betetendő személyekben csakugyan megkívánatik az, hogy a' Constitúziós Systema eránt hajlandók legyenek: innen arra a' fogásra találtak céljok' elérhetése végett utat módot a' lázszatók, hogy az Ország-

lőszéknek minden kinevezéseit erőtelene-
nek lenni nyilatkoztatják, 's ez által a'
dolgot oda viszik, hogy a' tartományok
a' fő várostól egymás után elszakadnak.

(A' többi következik).

B é c s.

Ő Császári Királyi Felsége kegyelme-
sen méltóztatott a' Magyar Udv. Fels. Can-
celláriánál volt Tiszteletbeli Conceptualis
Practicanst Kolo'si és Cseleji Kolo'sy Ist-
ván Urat, tisztének mindenkor serény 's
hív teljesítéséért ugyan azon fő Hivatalnál,
Tiszteletbeli Udvari Concipistává kine-
vezni.

Magyar Ország.

A' nem egyesült Görögség Nemzeti
Iskoláinak Ő Felségétől Magyar Országra
nézve helyben hagyatott rendbeszedetésé-
hez képest a' Budai Szabad és Kir. Fő Vá-
rosban lévő községben, melly egygyik a'
leg öregebbek közül, a' helybeli Iskola Fel-
vigyázónak tisztébe az illető Kerületi Igaz-
gatásnak beadott javallására Királyi Taná-
csos Nesztorovics Ur az egész Magyar Or-
szágbeli nem egyesült Görög Iskolák Fő
Inspectora, és Directora, az Iskolai syste-
ma szerént lévő hatalmából a' Tabáni All-
Bíró, Sztankovics György Urat, választ-
ott Polgárt, és a' fegyveres Polgárság kö-
zött Fő Strázsa Mestert, kinek jeles tulaj-
donságai, 's megbizonyított ügyessége, úgy
a' különböző nyelvekben való jártossága,
's az Iskolákhoz vonzó nagy hajlandósága
ismeretes, helybeli Direktorrá kinevezte,
's abban megerősítette. Ezen új Director
Ur November 22-ken a' község előtt a'
Kerületbeli Director Ur által ezen Livata-

lába fényesen beiktattatott, és az Iskolai
Elöljárók lajstromába feljegyeztetett.

Pesti Ujságlevelen szerént az A u r ó-
ra című hazai Almanak 1822-re megje-
lent. De minthogy még ekkorág csupán
Pesti Könyvárosoknál találtató, láttatlan-
ban mást nem tehetünk, minthogy azt
azon Ujság ítéletével ajánljuk: "

„A' Felső Császárné és Királyné Asz-
szonyunknak Höfel által sraffirozó mód sze-
rint igen díszesen metszett, és szerencsés-
sen eltalált képe ékesíti a' könyv' homlo-
kát, 's minden Magyarnek szívét elragadó
gyönyörűségre emeli, minthogy Nemzet-
ünk' Anyja a' Hazafiúi szép igyekeze-
teknek, 's Nemzetünk eránt való kegyel-
mes hódolásának jeléül Felső Császárné
ezen díszes igyekezetnek fényt, 's az aján-
lásnak elfogadásával, azt a' magas oltal-
mat nyújtani méltóztatott, melly mind a'
dolgozó Tudósokba életet, mind a' Nem-
zeti Olvasókba magok becsülésének érzé-
sét öntheti. Illy Felső Császárné oltalom alatt lép-
vén a' napfényre ezen díszes Hazai köny-
vetske, teljes buzgósággal azon voltak a'
munkában részt vevő Tudósok, hogy an-
nak díszét mind külső fényességével, mind
belső belsejével neveljék. Ezt szerencsésen
el is érték, azon Blaschke által rézre met-
szett képekkel, mellyek az Almanáknak
elejét elfoglalván, az Olvasót szépségek-
kel telyesen meglepi, és a' Munkában
következő előadásoknak olvasására a'
figyelmetességet, és vágyását felébresztik.
Igy jelenik meg Dobozi Magyar Hosnek
lőháton feleségével való futásának képe,
melly T. T. Kisfaludy Sándor Urnak hat-
batós Magyar lelekkel leírt Regéjét, ele-
venen szembe tünteti. — Így a' gyengé-
ded, 's elérzekenyült Zalánna képe, melly

Gróf Majláth János Urnak, Villi Táncz leírásának képzetét, eleveníti. — Igy Árpadnak Kapitányával Pannon hegyén állása, melly mintegy az Ország fundálásának idő pontja, Horváth István Urnak bővséges Historiai isméretekkel öszve szótt lelkes előadásában, kellemetes világosságra talál. Vannak még két rézre metszett táblák, mellyek Hazánk két gyönyörű tájjainak, úgymint: Tihannak, és Fürednek szép tekinteteiket ábrázolják. Illy kellemetes tünemények, beljebb is hasznos, és gyönyörködrető tárgyakra vezetik az Olvasót; mellyek között megkülönböztetve említjük a' folyó írásban lévöket, úgymint: Stetner Máté Urnak jeles oktató elmékedését: „a' Magyar Aszszony törvényes tekintetben“; Gróf Teleki Jósef Urnak Historiai leírását: „Eger Váranak ostroma“; Döbrentei Gábor Urnak Poétai leírását: „a' Kenyér mezei diadalom“; Gróf Majláth János Urnak Románját; a' Villi Táncz; Schedius Lajos Urnak: a' Szépség tudománya; Horváth István Urnak leírását: Árpád Pannonia hegyén; Kisfaludy Károly Urnak Drámáját: Nelsor és Amida; Szemere Pal Urnak Leveleit: a' Hivatal; Fáy András Urnak Meséit. — A' Versek között nagy figyelmet érdemel Kisfaludy Sándor Urnak Regéje: Dobozi Mihály és Hitvesse; Kisfaludy Károly Urnak: az Élet Korai; Helmeczy Urnak Regéje: Szofronia és Olind. E' két utólsót azon tekintetből is a' Tudósok figyelmére móltónak tartjuk, hogy az Olaszoknak mesterséges formájára (octava rima), és pedig szoros mértékben vannak készítve. Ugyan így vagyon írva Kis János Superintendens Urnak, az Aurorához írt Verse,

és Gróf Majláth János Urnak: Országunk czimere. — Különös méltósággal, s igaz poétai Lélekkel, Vitézi Versekből vannak készítve Horváth Endre Urnak poétai leírásai: a' Szittya időről. — De, midőn ezeket említjük, nem akarunk homályt vetni a' Munkában találtató több Versezelekre, mellyek mind nagy válogatással vétettek fel, s Szerzőiket tiszteletből legalább név szerént, ne hogy igen hosszasaak legyünk jelentésünkben, megemlíteni kötelességünknek tartottuk: két Kisfaludy, Gróf Majláth János, Gróf Teleki Ferencz, és Jósef, Gróf Desseoffy Jósef, Kazinczy Ferencz, Szemere Pál, Vándorfy, (Bárczay) Kölcsey, Szent-Miklóssy, Vay Ábrahám, Vithovics Mihály, Töltényi, Balla, Katona, Thaisz András, Szathmáry Jósef, Kis Lajos, Döbrentei Urak. Tisztelettel való említést érdemel az is, hogy a' szép Nemből: Mélt. Úrmélyné N. J., Képlaky Vilma (Szemeréé), Takáts Judith (Göndörné), M. Ter. hedeves darabokkal díszesíték a' gyűjteményt. Három tábla Kóták rekesztik be a' könyvet, mellyek közül az első Fáy László Urtól: Kinizsi Nótája; a' második Kisfaludy Sándor Urtól: Magyartáncz Nóta; harmadik Schreiber Károly Urtól: Magyar Nemzeti Ének Fortepiánóra, Kisfaludy Sándor Urnak Textusa szerént. Ezen díszes készületű Almanáknak gondos Rendbeszedoje, és szorgalmatos Kiadója Kisfaludy Károly Ur. A' Munka 23 árkusra terjed. — Nyomtatattott Nemes Trattner János Tamásnál. Velin papirosra aranyozott metszéssel, tsinos kötetben az ára 10 for. V. Cz.

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomtatja Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix.
(Am rothen Thurm im Müller'schen Kunst-Gallerie-Gebäude Nro. 648).